

PRANEŠĖJŲ APSAUGOS INSTITUTO REGLAMENTAVIMAS

**Generalinės prokuratūros Vidaus tyrimų skyriaus vyriausiojo prokuroro padėjėja
Gintarė Bliujienė**

KODĖL SVARBI PRANEŠĖJŲ APSAUGA?

Viešajai ar privačiajai organizacijai dirbantys asmenys arba asmenys, kurie su tokia organizacija turi ryšių vykdydami su savo darbu susijusią veiklą, dažnai pirmieji sužino apie tomis aplinkybėmis viešajam interesui kylančias grėsmes ar daromą žalą

2017 m. Komisijos užsakymu atliktame tyrime apskaičiuota, kad kasmet visoje ES dėl netinkamos pranešėjų apsaugos prarandama potenciali 5,8–9,6 mlrd. EUR nauda

Pranešėjų teikiami pranešimai yra ypač svarbūs įmonėms, kadangi nesugebėjus laiku indentifikuoti pažeidimų įmonėje gali grėsti baudos, ilgi teisminiai procesai bei atsirati nepataisoma žala įmonės reputacijai

2019 METŲ POKYČIAI

Vienose Europos valstybėse priimti nauji teisės aktai, kai kuriuo padaryti pakeitimai, gerinantys pranešėjų apsaugą

2019 m. spalio 23 d. buvo priimta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (EU) 2019/1937 dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos, numatanti minimalius pranešėjų apsaugos standartus ES

2021 METŲ REZULTATAI

STATUS OF THE TRANSPOSITION PROCESS IN EU COUNTRIES

ON 16 DECEMBER 2021

- Minimal or no progress
- Draft law issued
- Bill in Parliament
- Law adopted

2022 METŲ POKYČIAI PRANEŠĖJŲ APSAUGOS REGLAMENTAVIME

- 1) keičiasi sprendimų priėmimo ir kiti terminai;
- 2) naujoje įstatymo redakcijoje keičiasi apibrėžimai;
- 3) numatyta daugiau pagalbos priemonių pranešėjui;
- 4) išplečiamas neigiamo poveikio priemonių ratas;
- 5) išplėstas vidinio pranešimų apie pažeidimus teikimo kanalo reglamentavimas.

PRANEŠĖJO SAMPRATA

PRANEŠĖJAS

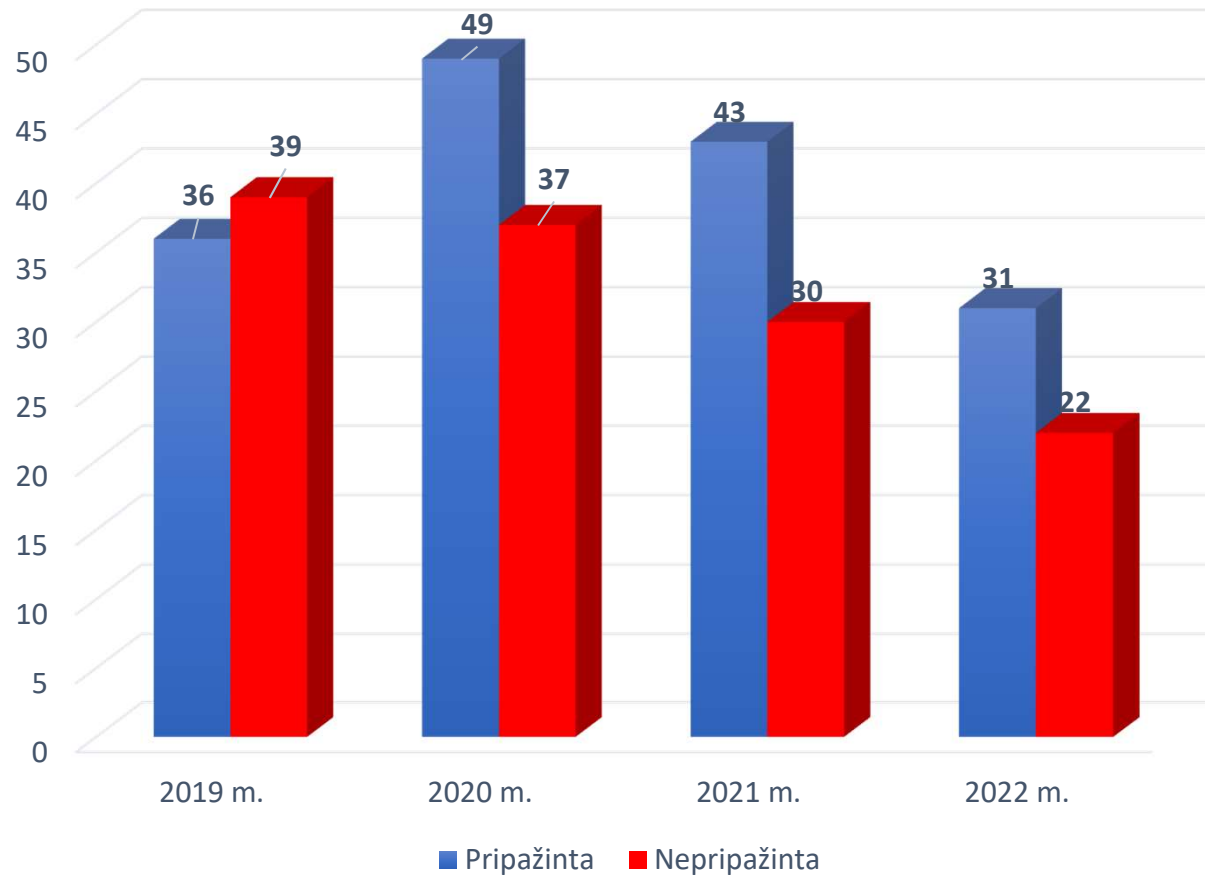
FIZINIS ASMUO TEIKIANTIS
INFORMACIJĄ APIE
PAŽEIDIMĄ ĮSTAIGOJE, SU
KURIA JŲ SIEJA (-O) DARBO
AR KITI SANTYKIAI
NURODYTI ĮSTATYME

KOMPETENTINGOS
INSTITUCIJOS PRIPAŽINTAS
PRANEŠĖJU

INFORMACIJA TEIKIAMA
SIEKIANT APGINTI VIEŠĄJĮ
INTERESĄ

SPRENDIMAI DĖL PRANEŠĖJO STATUSO

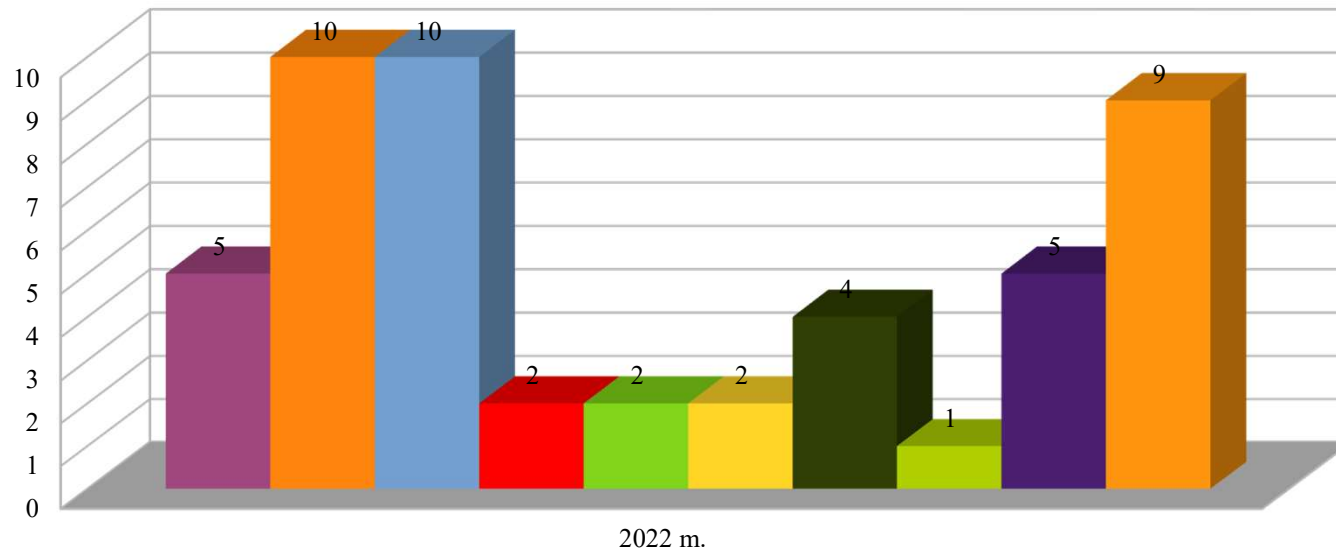

APIE KĄ GALIMA PRANEŠTI?

- 1) pavojaus visuomenės saugumui ar sveikatai, asmens gyvybei ar sveikatai;
- 2) neteisėtos veiklos finansavimo;
- 3) neteisėto ar neskaidraus viešųjų lėšų ar turto naudojimo;
- 4) neteisėtu būdu įgyto turto;
- 5) kliudymo arba neteisėto poveikio teisėsaugos institucijų atliekamiems tyrimams ar teismams vykdamam teisingumą;
- 6) padaryto pažeidimo padarinių slėpimo, trukdymo nustatyti padarinių mastą;
- 7) pavojaus aplinkai;
- 8) kitų pažeidimų.

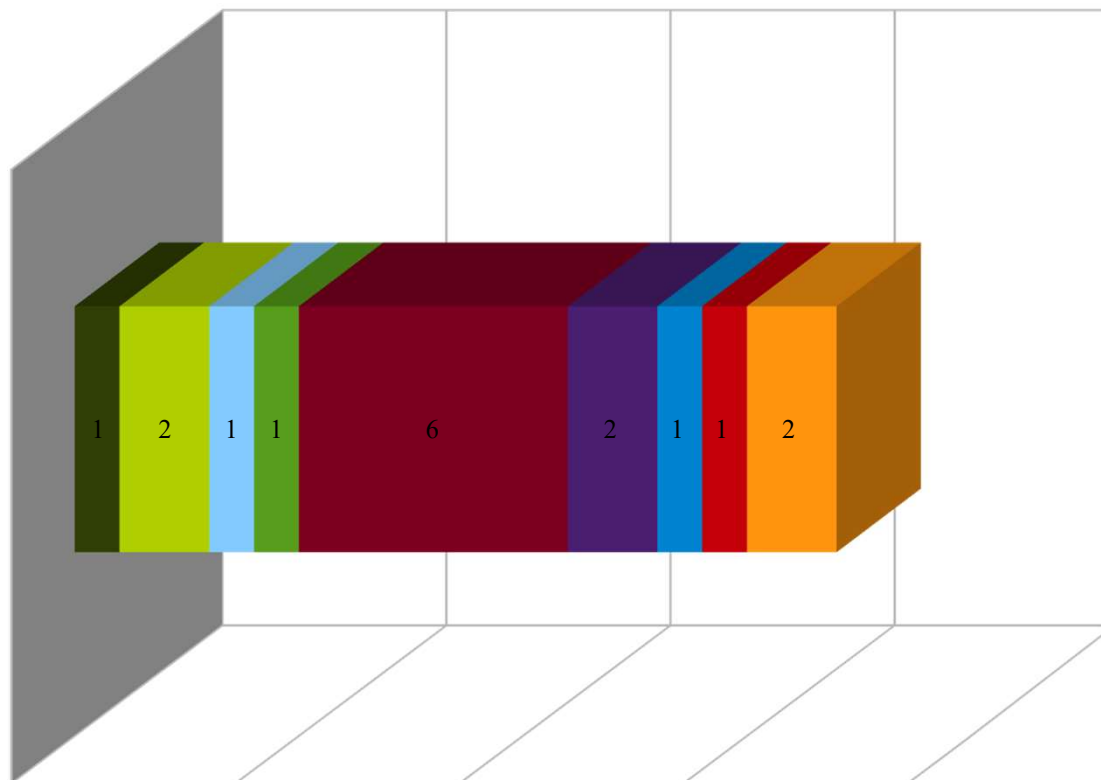
Pranešimuose pateiktos informacijos nagrinėjimo rezultatai 2022 m.

- Vertinama (sprendimai nepriimti)
- Atliekami ikiteisminiai tyrimai*
- Atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą
- Atlikus tarnybinį patikrinimą nustatyti pažeidimai
- Nustatyta, kad nėra pagrindo pradėti tyrimą
- Taikyta administracinė atsakomybė
- Pateiktuose pranešimuose nurodyta informacija jau buvo išnagrinėta anksčiau
- Panaikinta įmonės veiklos licencija
- Pagal pateiktą informaciją bus atliekami planiniai patikrinimai
- Pažeidimai nenustatyti

Pagal 2022 m. pateiktus pranešimus atsisakyta pradėti ikiteisminius tyrimus dėl šių BK numatytų nusikalstamų veikų:

- BK 183 str. 1 d.
- BK 184 str. 1 d.
- BK 225 str. 1 d.
- BK 227 str. 1 d.
- BK 228 str. 1 d.
- BK 229 str.
- BK 234 str.
- BK 288 str.
- BK 300 str. 1 d.

VIEŠASIS INTERESAS

1.

- Pranešėjų apsaugos įstatyme įtvirtinta, kad informacija apie pažeidimą gali būti teikiama siekiant apginti viešąjį interesą

2.

- Viešojo intereso samprata Lietuvos teisės aktuose nėra įtvirtinta

DĚKOJU UŽ DĚMESI

